

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc yêu cầu tuyên bố một người khó khăn trong nhận thức,
làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 3-HUẾ

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán- Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Huế.

Thư ký phiên họp: Bà Trần Nguyễn Thanh Huyền, Thư ký Tòa án nhân dân khu vực 3-Huế.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 3- Huế tham gia phiên họp: Ông Trần Quốc Đại, Kiểm sát viên.

Ngày 08/01/2025, tại Trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 3-Huế mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 50/2025/TLST- VDS ngày 22/10/2025, về việc “Yêu cầu tuyên bố một người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 31/2025/QĐST-DS ngày 25 tháng 12 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu: Ông Nguyễn S năm 1939; trú tại Tổ dân phố T, phường K, thành phố H, vắng mặt có đơn xin vắng mặt.

Người bị yêu cầu: Ông Nguyễn B năm 1969 trú tại Tổ dân phố T, phường K, thành phố H, vắng mặt.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người bị yêu cầu: Bà Nguyễn Thị Ngọc Á giúp viên pháp lý của Trung tâm T, có mặt.

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan: Chị Nguyễn Thị Minh P năm 1997; địa chỉ: Tổ dân phố G, phường K, thành phố H, vắng mặt có đơn xin vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu và lời khai của ông Nguyễn S1 thì ông có người con trai tên là Nguyễn B1, sinh năm 1969, bị bệnh về thần kinh nên đã được quản lý, nuôi dưỡng phối hợp điều trị tại Trung tâm Bảo trợ xã hội tỉnh T ngày 13/6/2018 cho đến nay theo Quyết định số 19/QĐ-TTBTXH ngày 12/6/2018 của Sở L

Do có những giao dịch dân sự liên quan đến ông Nguyễn B1 nên ông Nguyễn S1 đã làm đơn yêu cầu Toà án tuyên bố ông Nguyễn B1 là một người mất năng lực hành vi dân sự.

Ngày 25/12/2025, ông Nguyễn S1 có đơn xin thay đổi đơn yêu cầu của mình, yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn B1 là người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi, đồng thời chỉ định ông là người giám hộ cho ông Nguyễn B1.

Tại bản kết luận giám định số 2439/KLGĐ ngày 22/12/2025 của Trung tâm P1 đã kết luận ông Nguyễn B1 như sau:

Về mặt y học: Tâm thần phân liệt thể không biệt định, giai đoạn bệnh thuyên giảm (F20.3-ICD-10).

Về năng lực hành vi dân sự: Khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người bị yêu cầu trình bày ý kiến về những vấn đề liên quan đến quyền, nghĩa vụ của ông Nguyễn B1 và nhất trí với yêu cầu của ông Nguyễn S1 về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn B1 là một người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 3- Huế tham gia phiên họp phát biểu ý kiến:

Về thủ tục tố tụng: Tòa án nhân dân khu vực 3- Huế thụ lý giải quyết đúng thẩm quyền. Trong quá trình thụ lý giải quyết, thẩm phán, thư ký và những người tham gia tố tụng đã tuân thủ quy định của pháp luật.

Về nội dung: Đề nghị chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn S1, tuyên bố ông Nguyễn B1 là một người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi, đồng thời chỉ định ông Nguyễn S1 là người giám hộ cho ông Nguyễn B1.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của người yêu cầu và đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 3- Huế tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 3- Huế nhận định:

[1] *Về tố tụng*: Ông Nguyễn S1 có yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn B1, sinh ngày 02/7/1969, hiện đang cư trú tại Tổ dân phố T, phường K, thành phố H là một người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi, Tòa án nhân dân khu vực 3- Huế thụ lý và giải quyết là đúng thẩm quyền quy định tại khoản 1 Điều 27, Điều 35 và Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] *Về nội dung yêu cầu*:

Đối với việc người yêu cầu thay đổi một phần yêu cầu khởi kiện, yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn B1 là người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là không vượt quá yêu cầu khởi kiện nên căn cứ khoản 2 Điều 5 của Bộ luật Tố tụng dân sự, cần chấp nhận.

Về yêu cầu của ông Nguyễn S1, yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn B1 là một người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Nhận thấy: ông Nguyễn B1 có tiền sử sinh đẻ, phát triển về thể chất và tâm thần hoàn toàn bình thường. Năm 2018 bắt đầu xuất hiện biểu hiện bất thường: đau đầu, mất ngủ, nói nhảm một mình, đập phá đồ đạc trong nhà, đánh người thân vô cớ, có lần uống thuốc với số lượng lớn phải nhập viện. Thời gian phát bệnh tâm thần, gia đình có đưa đi điều trị ở nhiều nơi nhưng không khỏi bệnh.

Từ ngày 13/6/2018 cho đến nay, ông B được đưa vào quản lý tại Trung tâm B3 (Quyết định số 19/QĐ-TTBTXH ngày 12/6/2018 của Trung tâm B4). Từ ngày 25/8/2025 đến 12/12/2025, tình trạng tiếp xúc được, không rối loạn hành vi, ăn tốt, vệ sinh sạch sẽ.

Ngày 21/12/2023, ông B2 Ủy ban nhân dân phường H, thị xã H, tỉnh Thừa Thiên Huế (nay là phường K, thành phố H cấp giấy xác nhận khuyết tật, mức độ nặng và hiện đang hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng theo quy định.

Bản kết luận giám định số 2439/KLGĐ ngày 22/12/2025 của Trung tâm P1 đã kết luận ông Nguyễn B1 như sau: Về mặt y học: Tâm thần phân liệt thể không biệt định, giai đoạn bệnh thuyên giảm (F20.3-ICD-10). Về năng lực hành vi dân sự: Khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Như vậy, căn cứ vào kết quả giám định, có cơ sở xác định ông Nguyễn B1 là một người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi, phù hợp với lời khai của người yêu cầu và ý kiến đề xuất của đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 3- Huế tại phiên họp. Do đó, cần chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn S1, tuyên bố ông Nguyễn B1 là một người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Về người giám hộ: Do ông Nguyễn B1 là một người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi nên cần chỉ định ông Nguyễn S1 là bố đẻ của ông Nguyễn B1 làm người giám hộ cho ông Nguyễn B1 theo quy định tại khoản 1 Điều 23 Bộ luật Dân sự.

[3] *Về lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm*: Ông Nguyễn S1 là người cao tuổi, có đơn xin miễn nộp lệ phí nên khi khởi kiện đã được miễn nộp tạm ứng lệ phí.

Bởi các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ vào khoản 1 Điều 27; Điều 35 ; Điều 39; Điều 149; Điều 361; Điều 369, Điều 370, Điều 371; Điều 372; Điều 376, Điều 377, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015, được sửa đổi bổ sung theo Luật số 85/2025/QH15; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án;

- Áp dụng khoản 1 Điều 23, Điều 57, Điều 58, Điều 59 Bộ luật Dân sự năm 2015;

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của ông Nguyễn Sung .

2. Tuyên bố ông Nguyễn B1, sinh ngày 02/7/1969, là một người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

3. Về giám hộ: Chỉ định ông Nguyễn S1 là người giám hộ cho ông Nguyễn B1.

Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ đối với người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi được thực hiện theo quy định tại các Điều 57, 58, 59 của Bộ luật Dân sự.

4. Lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn S1 không phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm.

5. Người yêu cầu, người bị yêu cầu, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được niêm yết. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

***Nơi nhận:* THẨM PHÁN- CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

- TAND thành phố Huế;
- VKSND khu vực 3- Huế;
- Phòng THADS KV3- Huế;
- UBND phường Kim Trà;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ.

Nguyễn Thị Huế